

Stovykla „Aplink Pasvalį per 4 dienas“

Ūla VAIŠVILĖ

Vieną rugpjūčio savaitę jaunuolės, moterys iš Grūžiuose veikiančio Šeimos krizių centro išbandė galysbę Pasvalio malonumų, pramogų – nemokamai lankėsi kine, sportavo, šoko, vaikščiojo parkuose, buvo grožio salone... Regis, tai – įprastos miestelėnų veiklos? Tačiau

šiam projektui pavyko laimėti Savivaldybės socializacijos programos konkursą, nes buvo atsiųsta į žmones, apie kuriuos retas ir nežino – moteris iš Šeimos krizių centro. Daugybė stovyklų yra rengiama vaikams, jie turi iš ko rinktis. Tačiau retai susimažstoma apie kitas grupes žmonių, kurių gyvenimas – itin apribotas. Vaida ir Akvilė pripažįsta norėjusios šioms moterims

Stovyklos „Aplink Pasvalį per 4 dienas“ dalyvės ir vadovės prie Lėvens užtvankos.

sveikata, grožiu ir dvasine pilnatve kasdien rūpintis ne kiekvienas turi galimybių. Apie tai pagalvojusios Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos jaunimo centro vyriausioji specialistė Akvilė Angielienė ir bibliotekininkė Vaida Gabrielienė sukūrė ir pateikė projektą – stovyklą „Aplink Pasvalį per 4 dienas“.

Stovyklos vadovės mano, kad

ir jaunuolėms parodyti bendruomeniškumą, laisvalaikio įvairovę. Vadovės kalbėjo: „Jos daug visko mato, lanko muziejų, dalyvauja edukacijose. Tačiau yra įremitos. Mes norėjome padaryti laisvesnę stovyklą – be rėmų, įtraukiant dalyves į bendruomenę.“

Stovyklos dalyvės – aštuonios 14–38 metų moterys ir merginos iš

visos Lietuvos, gyvenančios Šeimos krizių centre, teikiančiame kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusioms moterims.

Vaida ir Akvilė veiklose dalyvavo kartu su stovyklautojomis, tad visos galėjo susipažinti, įsikalbėti... Vadovės pripažįsta, kad pirmąją dieną dalyvės buvo susikausčiusios: „Bandėme ko nors atsargiai klausti, tad tuoj pradėjome kalbėti apie vaikus, paklausėme vardų“. Antrąją dieną – jau drąsiau. Ir atvažiavo jau smagiai klegėdamos... Na, o kai reikėjo išvažiuoti, – jau ir gaila pasidarė, norėjosi likti.

Nors ši stovykla – tam tikras iššūkis, girdėta ir išpėjimų apie kartais sunkų Šeimos krizių centro gyventojų elgesį, tačiau – nieko panašaus. Vadovės džiaugiasi – nebūta jokių pykčių, nesusipratimų. Šeimos krizių centro moterys atitrūko nuo kasdienybės, kartais – nykios. Paklausus, kaip atrodo jų diena, jos pripažįsta – išsiverdame valgyti ir būname su vaikais. Nors tai – ir džiaugsmas moteriai, mamai, tačiau gyventi juk norisi įvairiai, kiekviena turi svajonių, poreikių... Tik galimybių jas išpildyti, – deja. Be to, moterys atitrūko ir nuo įprastos aplinkos – kartais slogios, įtemptos, tokios, kurioje ir bendravimas „apsunksta“, tampa irzlus.

Įvairi stovyklos programa

Per keturias dienas stovyklos dalyvės aplankė vaizdingas miesto vietas ir įstaigas, siūlančias turiningą laisvalaikį, bei susitiko su žmonėmis, mokiusiais sveikatingumo, grožio paslapčių. Stovykloje buvo ir laisvo laiko – dalyvės savarankiškai dairėsi po Pasvalį. Stovyklos programa sudaryta, stengiantis visapusiškai pasirūpinti moterų savijauta, laisvalaikiu – savišvieta, sveikata ir pramogomis.

Senajame Pasvalio parke įsikūrusio kempingo vadovas Kostas Butkus surengė elektrinių paspir-

tukų lenktynes. Pirmąsyk ant šios transporto priemonės stojo ir stovyklos vadovės. Paskui – piknikas gamtoje, maudynės Lėvens bangoje, pasivaikšiojimas prie Lėvens malūno užtvankos, po Svalios parką, susipažinta su Pasvalio žydų kapavieta. Apžiūrėtos ir miesto žaidimų aikštelės – galbūt dalyvės čion atvažiuos ir su savo vaikais. Nors buvo galima ir autobusiuku važinėti, tačiau pasirinkta visur eiti pėstute – taip dalyvės ir miestą įdėmiau apžiūrėjo, ir aktyviai leido laiką, ir jo pasikalbėti turėjo daugiau...

Kaip palaikyti fizinį aktyvumą, rodė Tadas Mulevičius, Pasvalio visuomenės sveikatos biuro pasakojęs apie mankštos naudą, mokęs taisyklingai mankštintis. Paskutinę stovyklos dieną miesto centre gatvės šokių visus susirinkusiuosius mokino Atviro jaunimo centro savanoris Justinas Griškevičius, bei zumbą kvietė šokti Gabrielė Stankutė-Burlingė. Po užsiėmimų pietumis stovyklos dalyvės vaišino Pasvalio centre įsikūrusi D. Naviko įmonė „Šašlykinė“.

Paskutinioji diena – apsilankymas pas stovyklos dalyves Grūžiuose. Moterys pasakojo apie gyvenimą čia, aprodė centrą, kambarius, supažindino su savo vaikučiais. Ir nuoširdžiai džiaugėsi šia savaitę, linkėjo ir kitamet surengti panašų susibūrimą. Vadovės dėkoja dalyvėms už draugiškumą, buvimą drauge, entuziazmą...

Dalyvės susipažino ir su Pasvalio kultūriniu gyvenimu, apsilankė naujai įrengtame Pasvalio kultūros centro kino teatre, kur buvo surengtas kino seansas. Taip pat Bernardo Brazdžionio paminklo atidengimo Pasvalio centre proga stovyklautojos dalyvavo poetui skirtuose skaitymuose ir žiūrėjo trumpametražį dokumentinį filmą apie jo apsilankymą atgimusioje Lietuvoje. O stovyklos uždarymo

proga Juozas Muliaučius dalyvėms dovanojo populiarių dainų.

Bibliotekos darbuotojas Dainius Vareika gamtoje, pievoje vedė pamoką apie vietos laukų vabalus, dalyvių pažintį su Pasvalio gamta pratešdamas ir teoriškai. Apžiūrėta ir jo paties surinktų vabalų kolekcija. Pasvalio krašto muziejuje susipažinta ir su žemės gelmėmis, krašto istorija – surengtoje ekskursijoje muziejininkai pasakojo apie Pasvalio geologiją ir istoriją, surengė gipso lipdymo dirbtuves, kur kiekviena stovyklautoja nusilipdė po magnetuką šaldytuvui.

Išpūdžių kupinas ir apsilankymas pas kosmetologę visažistę Odetą Rapkevičienę. Dažnai moteriai tai – kiekvieno mėnesio ritualas, o kai kurioms Šeimos krizių centro gyventojoms – pirma tokia patirtis. Kuri antakius, kuri blakstienas pagražino. Iš pradžių nedrąsiai, bet visos džiaugėsi galimybe moteriškai pasirūpinti savimi...

Dalyvių paklausus, kas joms šią savaitę patiko labiausiai, atsakė: vadovės... Tai Vaidai ir Akvilei buvo didžiausias apdovanojimas, širdį sutirpdęs...

Turbūt neretas krizių centrus įsivaizduoja kaip atskirtus nuo visuomenės pasaulius, kuriuose nežinia kas vyksta. Ir netrunkame susikurti ne itin gerą čia gyvenančiųjų įvaizdį. Jei apskritai galvojame apie kitus žmones – tuos, kurių kasdien nematome... Juolab retai susimažstome – jei nuolat patirtume psichologinę įtampą, gyventume „ant ribos“ – ar sugebėtume išlikti pozityvūs, besidžiaugiantys ir draugiški? Tokie projektai kaip šis parodo, kad šalia mūsų gyvena tie, kuriems tereikia atviros šypsenos, draugiško žodžio, kvietimo pabūti drauge – kad gyvenimo spalvos taptų ryškesnės.

**Bibliotekos albumo
nuotrauka**